

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 31

Rozeslána dne 11. května 1999

Cena Kč 21,-

O B S A H:

83. Nález Ústavního soudu ze dne 31. března 1999 ve věci návrhu na zrušení § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích
84. Nález Ústavního soudu ze dne 13. listopadu 1997 ve věci ústavní stížnosti proti usnesením Nejvyššího soudu ze dne 20. srpna 1997 sp. zn. 2 Tvrno 33/97 a Vrchního soudu v Praze ze dne 25. července 1997 sp. zn. 4 Ntv 28/97 o prodloužení vazby
85. Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se stanoví metody pro zjišťování hořlavosti a oxidačních vlastností chemických látek a chemických přípravků
86. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 194/1996 Sb., kterou se provádí zákon o krmivech, ve znění pozdějších předpisů

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva financí, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 1999 – 2001, 6,80 %

83

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 31. března 1999 v plénu o návrhu stěžovatelky O. Z. na zrušení § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích,

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

Rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 22. dubna 1996 sp. zn. 4 C 814/95 bylo ve věci stěžovatelky (žalobkyně) proti žalovaným F. a E. E. (dále jen „žalovaní“) rozhodnuto, že žalovaní jsou povinni vydat stěžovatelce dům č. p. 67 v K. P. se stavební parcelou č. kat. 172 a zahradou č. kat. 548/8, to vše v katastrálním území K. P.

Rozsudkem ze dne 16. ledna 1997 č. j. 28 Co 623/96-65 změnil Krajský soud v Praze citovaný rozsudek okresního soudu tak, že žalobu na vydání stavební parcely č. kat. 172 a zahrady č. kat. 548/8, to vše v katastrálním území K. P., zamítl. Jinak byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen.

Rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 1997 č. j. 2 Cdon 1109/97-83 bylo zamítnuto dovolání stěžovatelky proti té části rozsudku Krajského soudu v Praze, jíž byl rozsudek soudu prvního stupně změněn. V odůvodnění svého rozsudku Nejvyšší soud zejména poukázal na § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, podle něhož pozemek, k němuž bylo zřízeno právo osobního užívání, se oprávněné osobě nevydává. Pokud je podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, zrušen trestní rozsudek, včetně výroku o trestu propadnutí majetku – jak k tomu došlo v souzené věci – získává rehabilitovaná osoba nároky vyplývající ze zmiňovaných zrušených výroků. Nedochozí tím však k takové obnově vlastnického práva k věci původního vlastníka, která by mu umožňovala „ujmout se svého vlastnického práva“ a z „titulu vlastníka“ požadovat vydání odňaté věci podle obecného právního předpisu (§ 126 – dříve § 132 – občanského zákoníku). I v takovém případě prý totiž jde o restituční nárok, jenž musí být uplatněn způsobem a za podmínek upravených zvláštním „restitučním“ zákonem, na který zákon č. 119/1990 Sb. odkazuje. Přitom vydání majetku podle restitučního zákona nelze vynutit, jestliže podmínky tohoto zákona nebyly splněny.

Podle názoru Nejvyššího soudu § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. nerozeznává mezi zastavěným a nezastavěným pozemkem – jak tvrdí stěžovatelka – a domněnka, že zákonodárce měl v tomto případě na mysli toliko nezastavěný pozemek (poznámka: v souzené věci byla zamítnuta žaloba stěžovatelky na vydání zastavěné stavební parcely a zahrady), proto nemá právní oporu, a to ani s přihlédnutím k logickému nebo historickému výkladu, jímž nelze gramatický výklad překlenout. Citované ustanovení se tedy vztahuje na všechny pozemky, k nimž bylo v minulosti zřízeno právo osobního užívání, byť jsou nyní v důsledku transformace tohoto práva v právo vlastnické ve vlastnictví žalovaných.

V ústavní stížnosti proti uvedenému rozsudku Nejvyššího soudu stěžovatelka zejména uvedla, že jí byla porušena její ústavní práva vyplývající z čl. 11 a z čl. 36 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a z čl. 90 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“). Stěžovatelka zastává názor, že § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. měl své opodstatnění a smysl pouze v době, kdy právo osobního užívání existovalo. Novelou občanského zákoníku provedenou zákonem č. 509/1991 Sb. s účinností ode dne 1. ledna 1992 však došlo ke zrušení institutu osobního užívání pozemku a k jeho nahrazení institutem vlastnictví. Podle § 872 odst. 1 občanského zákoníku tím výslovně nebyl dotčen § 8 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o půdě“), jenž předpokládá, že budou vydány i zemědělské pozemky, na nichž bylo zřízeno právo osobního užívání. Nebyl tedy žádný rozumný důvod svědčící pro to, aby při aplikaci zákona č. 87/1991 Sb. nebyly vydávány pozemky, k nimž bylo kdysi zřízeno právo osobního užívání, a aby naopak byly vydávány pozemky tohoto druhu podle zákona o půdě, jestliže obě kategorie měly společné to, že fyzické osoby nabyly tyto pozemky od státu v rozporu s tehdy platnými předpisy.

Stěžovatelka dále poukazuje na to, že zákonodárce – ve snaze o co nejrychlejší provedení mimosoudních

restitucí – formuloval § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. velmi stručně a nemohl brát v úvahu dalekosáhlou přeměnu osobního užívání pozemků ve vlastnictví, k níž došlo později zmíněnou novelou občanského zákoníku. Názor Nejvyššího soudu je prý proto nesprávný, neboť upřednostňuje „pozitivistický výklad“ a nepřihlíží k tomu, že „svým rozhodnutím vědomě zakládá protismyslný a naprosto nežádoucí vztah mezi restituentským domem a vlastníkem stavebního a okolního pozemku, který všechny nemovitosti získal v rozporu s tehdejšími předpisy“. Valná část majetkových restitucí obdobného druhu prý byla provedena mimosoudními dohodami a restituentským byly vydány domy i se stavebními pozemky a zahradami; rovněž podle některých judikátů obecných soudů byly vydávány nejen stavby, nýbrž i pozemky ke stavbám příslušející.

Proto stěžovatelka navrhla, aby byl napadený rozsudek Nejvyššího soudu zrušen, a současně navrhla, aby byl zrušen § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. z důvodu „usnadnění mimosoudní a zvláště soudní praxe“.

Usnesením I. senátu Ústavního soudu ze dne 28. dubna 1998 sp. zn. I. ÚS 118/98 bylo řízení o ústavní stížnosti podle § 78 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, přerušeno a návrh na zrušení tohoto ustanovení uvedeného zákona byl postoupen plénu Ústavního soudu k rozhodnutí podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy.

Ústavní soud se nejdříve zabýval otázkou, zda jsou splněny formální předpoklady platnosti napadeného ustanovení zákona č. 87/1991 Sb. V tomto směru bylo ze zprávy o 13. společné schůzi Sněmovny lidu a Sněmovny národů (VI. volební období, 3. část, str. 905 a 906) a ze zprávy o 6. schůzi Sněmovny národů (VI. volební období, 21. února 1991, str. 28) zjištěno, že dne 21. února 1991 byl zákon o mimosoudních rehabilitacích schválen potřebnou většinou poslanců Federálního shromáždění, a to 86 poslanci ve Sněmovně lidu (proti bylo 25 poslanců a 13 poslanců se zdrželo hlasování) a 96 poslanci ve Sněmovně národů (proti bylo 24 poslanců a 9 poslanců se zdrželo hlasování). Poté byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a řádně vyhlášen ve Sbírce zákonů. Uvedený zákon byl tedy přijat a vydán v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem (§ 68 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb.). To ostatně zjistil Ústavní soud již v nálezu vyhlášeném ve Sbírce zákonů pod č. 164/1994 Sb. (Pl. ÚS 3/94) a v nálezu vyhlášeném ve Sbírce zákonů pod č. 153/1998 Sb. (Pl. ÚS 24/97).

K výše uvedenému návrhu se podle § 69 zákona o Ústavním soudu vyjádřil účastník řízení – Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Podle § 48 odst. 2 a § 49 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb. Ústavní soud požádal o vyjádření i Ministerstvo zemědělství – Ústřední pozemkový úřad.

Poslanecká sněmovna ve svém vyjádření uvedla, že zrušení napadeného § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. by znamenalo zásadní průlom do stávající právní úpravy mimosoudních rehabilitací. Vzhledem k novele občanského zákoníku provedené zákonem č. 509/1991 Sb., jež právo osobního užívání pozemku povýšila na právo vlastnické, pak podaný návrh znamená „zrušení jednoho vlastnického práva na úkor práva druhého“. To by údajně vedlo k faktické negaci právní jistoty vlastnického práva k nemovitostem. Předmětný návrh je prý protiústavní, neboť podle čl. 11 Listiny je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné jen ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. Návrh stěžovatelky rovněž údajně překračuje rámec logiky právní úpravy mimosoudních rehabilitací, jejichž smyslem je částečné zmírnění majetkových a jiných krivd spáchaných v rozhodném období komunistickým režimem.

Zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, byl podle sdělení Poslanecké sněmovny schválen potřebnou většinou poslanců Federálního shromáždění ČSFR dne 29. dubna 1991 (poznámka: ve skutečnosti byl tento zákon schválen již 21. února 1991), byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a řádně vyhlášen.

Ministerstvo zemědělství – Ústřední pozemkový úřad ve svém vyjádření uvedlo, že napadený § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. – na rozdíl od zákona o půdě – doslovně nevylučuje případy, kdy právo osobního užívání nabytá fyzická osoba v rozporu s tehdy platnými předpisy nebo za cenu nižší než cenu odpovídající tehdy platným cenovým předpisům či na základě protiprávního zvýhodnění nabyvatele. Otázkou prý je, zda skutečnost, že napadený § 8 odst. 4 uvedeného zákona doslovně neuvádí okolnosti protiprávního či nezákonného zvýhodnění práva osobního užívání, vylučuje možnost vydání takového pozemku oprávněné osobě, pokud by bylo soudem zjištěno, že došlo k popsánému způsobu nabytí práva osobního užívání ze strany nabyvatele či osoby jemu blízké. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. je totiž možné, aby povinnými osobami byly též fyzické osoby, jež nabyly věc od státu, který získal oprávnění s ní nakládat za okolností uvedených v § 6 tohoto zákona, a to tehdy, když tyto osoby nabyly věc buď v rozporu s tehdy platnými předpisy, nebo na základě protiprávního zvýhodnění osoby nabyvatele. Toto ustanovení tedy hovoří o nabytí věci od státu, „aniž by pojem nabytí byl vztažen toliko k právu vlastnickému“. Rozdíl v přístupu k pozemkům v osobním užívání a nemovitostem ve vlastnictví fyzických osob je údajně založen na skutečnosti, že předmětné pozemky byly ke dni účinnosti zákona č. 87/1991 Sb. ve vlastnictví státu.

Podle vyjádření Ministerstva zemědělství – Ústředního pozemkového úřadu právo osobního užívání (zrušené zákonem č. 509/1991 Sb.) bylo zcela odlišné od jiných užívacích práv a mělo mnoho atributů vlastnického práva. Bylo podrobeno obdobnému režimu jako právo vlastnické k nemovitostem „přiděleným státem do vlastnictví fyzických osob“: např. bylo časově neomezené, dědičné, bylo získáváno za náhradu a odejmuto mohlo být rovněž pouze za náhradu za podmínek platných pro vyvlastnění.

V případě získání práva osobního užívání pozemku pro stavbu či zřízení zahrady prý nelze vyloučit případy, že se tak stalo ve vztahu k nabyvateli za okolností stanovených v § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. Proto by ochrana práva osobního užívání pozemků podle § 8 odst. 4 cit. zákona neměla být absolutní, nýbrž by měly být vzaty v úvahu okolnosti protiprávního zvýhodnění nabyvatele obdobně jako v případě zákona o půdě. Ministerstvo zemědělství – Ústřední pozemkový úřad však zrušení § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. nicméně nedoporučilo, „neboť by tak mohlo dojít k nedůvodnému odnětí ochrany práva nabytého poctivě, v souladu s tehdy platnými právními předpisy“.

Vlastní rozbor věci:

Stěžovatelka se podaným návrhem domáhá zrušení § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. Podle tohoto ustanovení „pozemek, k němuž bylo zřízeno právo osobního užívání, se oprávněné osobě nevydává“.

Ústavní soud při rozhodování podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy vychází zejména z principu ústavně konformní interpretace a aplikace právních předpisů. To znamená, že „v situaci, kdy určité ustanovení právního předpisu umožňuje dvě různé interpretace, přičemž jedna je v souladu s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy a druhá je s nimi v rozporu, není dán důvod zrušení tohoto ustanovení. Při jeho aplikaci je úkolem všech státních orgánů interpretovat dané ustanovení ústavně konformním způsobem“ (srov. např. náleží sp. zn. Pl. ÚS 5/96, Ústavní soud ČR: Sbírka nálezů a usnesení, sv. 6, C. H. Beck, Praha, 1997, str. 203 – nález byl vyhlášen pod č. 286/1996 Sb.).

V souzené věci tedy Ústavní soud zkoumal, zda napadené ustanovení lze interpretovat a aplikovat ústavně konformním způsobem, takže jeho zrušení není nezbytné, či zda naopak jeho ústavně konformní interpretace a aplikace možná není. V tomto případě by Ústavnímu soudu nezbylo, než napadené ustanovení zrušit.

Navrhovatelka zejména namítá, že napadené ustanovení mělo smysl pouze v době, kdy právo osobního užívání existovalo, a že neexistuje rozumný důvod pro to, aby byly vydávány pozemky – k nimž bylo kdysi zřízeno právo osobního užívání – podle zákona o půdě, a nikoliv podle zákona č. 87/1991 Sb., jestliže fyzické osoby tyto pozemky nabyly od státu v rozporu s tehdy platnými předpisy.

Tento názor Ústavní soud nesdílí.

Je pravda, že pokud by skutečně mezi zákonem o půdě a zákonem č. 87/1991 Sb. existoval takový rozpor (ježž napadá stěžovatelka), který by spočíval v tom, že podle zákona o půdě by nemovitost, k níž bylo zřízeno právo osobního užívání, bylo možno oprávněné osobě vydat (za předpokladu, že „... fyzická osoba nabyta nemovitost buď v rozporu s tehdy platnými předpisy, nebo na základě protiprávního zvýhodnění“ – § 8 odst. 1 zákona o půdě), zatímco podle zákona č. 87/1991 Sb. by napadený § 8 odst. 4 představoval absolutní překážku pro vydání takového pozemku, k němuž bylo zřízeno právo osobního užívání, jednalo by se o rozpor protiústavní. Podle čl. 11 odst. 1 Listiny totiž vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu, což znamená, že ústavodárce výslovně zakotvil princip rovnosti vlastnického práva. Je pravda, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu chrání článek 11 Listiny toliko vlastnické právo již konstituované, existující, a nikoliv pouze tvrzený nárok na ně. Nelze však přehlédnout, že § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. se *verbis expressis* nevztahuje k existenci vlastnického práva, nýbrž pouze k otázce vydání pozemku, na jehož vydání by za jiných okolností nárok byl. To znamená, že toto ustanovení představuje toliko překážku vlastního vydání pozemku spočívající v tom, že původní vlastník se nemůže ujmout svého vlastnického práva, ale že mu náleží toliko finanční náhrada (§ 8 odst. 5 cit. zákona).

Za těchto okolností se Ústavní soud zabýval otázkou, zda uvedený rozpor, na nějž stěžovatelka upozorňuje, je skutečný, či toliko zdánlivý, to znamená, zda jej lze překlenout ústavně konformní interpretací, či nikoliv.

V této souvislosti Ústavní soud konstatuje, že podle § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. (na nějž ve svém vyjádření ostatně odkazuje i Ministerstvo zemědělství – Ústřední pozemkový úřad) „povinnými osobami jsou též fyzické osoby, jež nabyly věc od státu, který získal oprávnění s ní nakládat za okolností uvedených v § 6 zákona, a to v případech, kdy tyto osoby nabyly věc buď v rozporu s tehdy platnými předpisy, nebo na základě protiprávního zvýhodnění osoby nabyvatele, dále i osoby blízké těmto osob, pokud na ně věc byla těmito osobami převedena“.

Rovněž podle názoru Ústavního soudu je toto ustanovení nutno interpretovat tak, že se netýká pouze těch osob, které za uvedených podmínek nabyly vlastnické právo k věci, nýbrž i těch, které k věci (pozemku) nabyly právo osobního užívání. V § 4 odst. 2 uvedeného zákona se totiž nehovoří výslovně o omezení nabyvacích titulů toliko na nabytí vlastnictví; mimo to nelze přehlédnout, že právo osobního užívání k pozemkům bylo zcela odlišné od jiných užívacích práv a mělo mnoho atributů práva vlastnického. Zároveň je při interpretaci tohoto ustanovení třeba mít neustále na zřeteli samotný smysl restitučních předpisů, jenž spočívá ve zmírnění následků některých majetkových a jiných křivd. V tomto duchu je také nutno restituční předpisy vykládat; to znamená, že je třeba volit takový způsob interpretace, který bude orientován na snahu o navrácení věci původním vlastníkům (oprávněným osobám) ve všech případech, kdy by tím nevznikly křivdy nové.

Z tohoto obecného východiska Ústavní soud dovozuje, že je v souladu se smyslem zákona č. 87/1991 Sb., a to zejména v kontextu s restitučními předpisy jinými, pokud bude napadené ustanovení vykládáno tak, že pozemek, k němuž bylo zřízeno právo osobního užívání, se oprávněné osobě vydá také tehdy, jestliže jej má v držení fyzická osoba, která právo osobního užívání k němu získala právě v souvislosti s nabytím vlastnického práva ke stavbě na pozemku stojící, za podmínek uvedených v § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb.

Z uvedeného je tedy zřejmé, že § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. nelze interpretovat izolovaně, nýbrž pouze v souvislosti s ustanoveními dalšími, zejména s § 4 odst. 2 tohoto zákona. Ústavně konformní interpretací lze proto dospět k závěru, že pozemek, k němuž bylo zřízeno právo osobního užívání, se sice oprávněné osobě nevydá, leč pouze tehdy, pokud by jeho vydáním mohlo dojít ke vzniku křivdy nové, tedy pokud by věc měla vydat fyzická osoba, jež ji nenabyla od státu v rozporu s tehdy platnými předpisy, či na základě protiprávního zvýhodnění osoby nabyvatele, či pokud by věc měly za těchto podmínek vydat osoby blízké těchto osob, jestliže na ně byla těmito osobami převedena. Za případy protiprávního zvýhodnění či nabytí v rozporu s tehdy platnými předpisy je však vždy třeba – jak již bylo uvedeno – považovat takové případy, kdy k získání práva osobního užívání pozemku došlo v souvislosti s nabytím vlastnického práva ke stavbě na pozemku stojící a vlastnické právo ke stavbě vzniklo za podmínek uvedených v § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb.

Naopak nepochybně nebylo úmyslem zákonodárce chránit práva těch fyzických osob, jež nabyly věc v rozporu s tehdy platnými předpisy nebo na základě protiprávního zvýhodnění podle § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. V praxi tedy orgány veřejné moci nemohou § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. chápat jako „absolutní“ překážku pro vydání pozemku, nýbrž pouze jako překážku obecnou, která však – v konkrétním případě – nemůže bránit vydání věci při splnění podmínek § 4 odst. 2 cit. zákona.

Pokud jde o námitku navrhovatelky, že napadené ustanovení mělo smysl pouze v době, kdy právo osobního užívání existovalo, Ústavní soud usuzuje, že není důvodná. Je sice pravda, že podle § 872 odst. 1 občanského zákoníku se právo osobního užívání pozemku ex lege ke dni 1. ledna 1992 změnilo na vlastnictví fyzické osoby (poznámka: i tato skutečnost svědčí o značné materiální blízkosti vlastnického práva a práva osobního užívání pozemku, jak je uvedeno na jiném místě), leč z toho nelze dovodit, že napadené ustanovení je protiústavní. Ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. tedy Ústavní soud ani z uvedeného důvodu protiústavním neshledal, neboť sice hovoří o pozemku, k němuž bylo zřízeno právo osobního užívání (jež se ex lege stalo právem vlastnickým), nicméně jeho dikce ani smysl nevyvolávají pochybnosti, protože je zřejmé, že se vztahuje na ty pozemky, k nimž bylo v minulosti zřízeno právo osobního užívání, přestože v současnosti jsou již v režimu práva vlastnického.

Protože tedy existuje možnost ústavně konformního výkladu napadeného ustanovení, Ústavní soud návrh na zrušení § 8 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. zamítl (§ 82 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb.).

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. Kessler v. r.

Odlišné stanovisko v této věci zaujal podle § 14 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, soudce JUDr. Pavel Varvařovský.

84

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

III. senát Ústavního soudu rozhodl dne 13. listopadu 1997 ve věci ústavní stížnosti proti usnesením Nejvyššího soudu z 20. srpna 1997 sp. zn. 2 Tvrno 33/97 a Vrchního soudu v Praze z 25. července 1997 sp. zn. 4 Ntv 28/97 o prodloužení vazby

takto:

1. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. srpna 1997 sp. zn. 2 Tvrno 33/97 se zrušuje.
2. Návrh stěžovatele na zrušení usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. července 1997 sp. zn. 4 Ntv 28/97 se zamítá.
3. Postavení vedlejšího účastníka se J. Ch., t. č. Vazební věznice v Českých Budějovicích, nepřiznává.

Z odůvodnění

(právní názory vyslovené v nálezu, které mají všeobecný význam)

1. Podle čl. 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod nikdo nesmí být vzat do vazby, leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu. Z uvedené ústavní maximy, ve spojení se zákonnou podmínkou trvání vazby pouze v nezbytně nutné době, jakož i ve spojení s názorem Ústavního soudu vyjádřeným ve věci sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (č. 214/1994 Sb.), časové vymezení vazby, resp. jejího prodloužení v konkrétní věci musí být i konkrétně, po náležitém odůvodnění, stanoveno a nemůže vyplývat přímo ze zákona. Doba stanovená zákonem podle uvedeného ustanovení Listiny základních práv a svobod představuje maximální zákonnou hranici délky trvání vazby (a tedy omezení osobní svobody), v žádném případě však po konstatování důvodnosti vazby v soudním rozhodnutí není automatickým vymezením délky jejího trvání. Je úkolem soudů při rozhodování o vazbě, resp. o jejím prodloužení stanovit i dobu jejího trvání v konkrétním případě. Ústavní soud opakovaně v této souvislosti zdůrazňuje tu skutečnost, že při rozhodování o prodloužení vazby, kromě existence zákonného vazebního důvodu, nutno prokázat vážné důvody, v jejichž důsledku v uplynulé lhůtě nebylo možno řízení ukončit, a tedy rozhodování o prodloužení vazby je proto postupem, na který je nutno vztáhnout vyšší požadavky než na rozhodování o vazbě. Z tohoto důvodu je úkolem soudů při vrácení věci k došetření státnímu zástupci a s tím souvisejícím prodloužováním vazby speciálně se zabývat možným dotčením obviněného na jeho základním právu vyplývajícím z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, tj. zabývat se otázkou, do jaké míry může být další prodloužování vazby odůvodňováno, kromě existence vazebních důvodů, i odstraňováním závažných vad přípravného řízení [§ 188 odst. 1 písm. e) trestního řádu]. Jinými slovy, do jaké míry může závažné pochybení státu odůvodňovat další trvání tak závažného omezení osobní svobody, jakým je vazba.

2. Po vrácení věci soudem státnímu zástupci k došetření nezačíná nové přípravné řízení, nýbrž se věc vrací do stavu přípravného řízení (§ 191 odst. 2 trestního řádu). Jelikož se věc vrací do stavu přípravného řízení a nezačíná přípravné řízení nové, vyplývá z toho, že rovněž v případě dalšího trvání vazby (o čemž je v případě předběžného projednání obžaloby obligatorně rozhodováno – § 192 trestního řádu) se bez jakýchkoliv pochybností jedná o omezení osobní svobody, které v daném okamžiku nazačíná, nýbrž pokračuje, a to ve stadiu přípravného řízení. Z tohoto důvodu se na něj vztahuje časové vymezení vyplývající z příslušných rozhodnutí soudů o vzetí do vazby, resp. o prodloužení vazby, a to právě ve vztahu k prvotnímu omezení osobní svobody. Pokud se soudy v souvislosti s vrácením věci do přípravného řízení musí zabývat tím, ve kterých směrech je třeba přípravné řízení doplnit a které skutečnosti třeba objasnit, popřípadě které úkony je třeba provést (§ 191 odst. 1 trestního řádu), a ve vazebních věcech zároveň rozhodnout o dalším trvání vazby, není možné z pohledu čl. 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a § 71 odst. 2 trestního řádu tak učinit bez konkrétního stanovení nezbytně nutné doby vazby.

Předseda III. senátu Ústavního soudu:

JUDr. Holländer v. r.

85

VYHLÁŠKA

Ministerstva vnitra

ze dne 16. dubna 1999,

kterou se stanoví metody pro zjišťování hořlavosti a oxidačních vlastností chemických látek a chemických přípravků

Ministerstvo vnitra stanoví podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, (dále jen „zákon“):

§ 1

Tato vyhláška stanoví metody, podle nichž se provádějí zkoušky ke zjišťování hořlavosti a oxidačních vlastností nebezpečných chemických látek a chemických přípravků uvedených v § 2 odst. 8 písm. b) až e) zákona. Metody jsou uvedeny v příloze a jejich

číselné označení je provedeno v návaznosti na číselné označení metod pro zjišťování toxicity chemických látek a chemických přípravků a pro zjišťování vlastností chemických látek a chemických přípravků nebezpečných pro životní prostředí, stanovených ve zvláštních právních předpisech.¹⁾

§ 2

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1999.

Ministr:

PhDr. Grulich v. r.

¹⁾ Vyhláška č. 251/1998 Sb., kterou se stanoví metody pro zjišťování toxicity chemických látek a přípravků. Vyhláška č. 299/1998 Sb., kterou se stanoví metody pro zjišťování fyzikálně-chemických a chemických vlastností chemických látek a chemických přípravků a vlastností chemických látek a chemických přípravků nebezpečných pro životní prostředí.

Metody pro zjišťování hořlavosti a oxidačních vlastností chemických látek a chemických přípravků

A. 9. BOD VZPLANUTÍ

1 METODA

1.1 Úvod

Před započítáním zkoušky by pracovník provádějící zkoušku měl mít k dispozici předběžnou informaci o hořlavosti látky.

Zkušební postup se aplikuje na kapaliny, jejichž páry lze zapálit zdroji zapálení.

Zkušební metody v tomto textu vyjmenované jsou spolehlivé pouze pro rozpětí bodu vzplanutí, které je specifikováno v jednotlivých metodách.

Při výběru metody, která se má použít, se zváží možnost chemických reakcí mezi látkou a zkušebním kelímkem.

1.2 Definice a jednotky

Bod vzplanutí je nejnižší teplota korigovaná na tlak 101,325 kPa, při které kapalina uvolňuje za podmínek definovaných ve zkušební metodě páry v takovém množství, že se z nich vytvoří se vzduchem ve zkušební nádobce výbušná směs.

Jednotky teploty:

vyplývají ze vztahu $t = T - 273,15$,

kde t je ve °C a T je v Kelvinech (K).

1.3 Referenční látky

Referenční látky se nemusejí používat ve všech případech, když se zkouší nová látka. Referenční látky slouží primárně k periodické kontrole správného provádění metody a umožňují porovnání s výsledky jiných metod.

1.4 Princip metody

Látka je vpravena do zkušební nádoby, ve které je zahřívána nebo chlazena na zkušební teplotu podle postupu popsaného v jednotlivých zkušebních metodách. Ke zjištění, zda vzorek při této teplotě vzplane, či nevzplane, se provádějí zkoušky vzplanutí.

1.5 Kvalitativní kritéria

1.5.1 Mez opakovatelnosti (r)

Mez opakovatelnosti se mění podle rozpětí bodu vzplanutí a použité zkušební metody. Maximálně je 2 °C.

1.5.2 Citlivost

Citlivost závisí na použité zkušební metodě.

1.5.3 Specifikace

Zkušební metody určují rozpětí bodu vzplanutí, předmět zkoušky a údaje vztahující se k látce (např. vysoká viskozita).

1.6 Popis metody

1.6.1 Příprava

Vzorek zkoušené látky se vloží do zkušebního zařízení v souladu s 1.6.3.1 nebo 1.6.3.2. Z hlediska bezpečnosti se doporučuje pro látky toxické nebo látky s velkou výhřevností aplikovat metodu, která používá malé množství vzorku, přibližně 2 cm³.

1.6.2 Zkušební podmínky

Zkušební zařízení se umístí v souladu s požadavky na bezpečnost při práci v místě, kde nedochází k nadměrnému proudění vzduchu.

1.6.3 Provedení zkoušky

1.6.3.1 *Rovnovážná metoda*

Stanovení bodu vzplanutí je podrobně popsáno v ISO 1516, ISO 3680, ISO 1523, ISO 3679 (ČSN EN 456).

1.6.3.2 *Nerovnovážné metody*

- zkušební zařízení podle Abela: stanovení bodu vzplanutí je podrobně popsáno v BS 2000 – část 170 (BS EN ISO 13 736), NF M 07-011, NF T 66-009 a ISO 13 736 (ČSN EN ISO 13 736),
- zkušební zařízení podle Abela – Penskyho: stanovení bodu vzplanutí je podrobně popsáno v EN 57 (ČSN EN 57), DIN 51 755 – část 1 (pro teploty od 5 do 65 °C), DIN 51 755 – část 2 (pro teploty pod 5 °C), (ČSN 65 6065, metoda B) a NF M 07-036,
- zkušební zařízení TAGa: stanovení bodu vzplanutí je podrobně popsáno v ASTM D 56,
- zkušební zařízení podle Penskyho – Martense: stanovení bodu vzplanutí je podrobně popsáno v ISO 2719 (ČSN EN 22 719), DIN 51 758, ASTM D 93, BS 2000-34 (BS EN 22 719) a NF M 07-019.

Poznámky:

Pokud se hodnota bodu vzplanutí stanovená nerovnovážnou metodou podle 1.6.3.2 nachází v rozpětí (0 ± 2) °C, (21 ± 2) °C nebo (55 ± 2) °C, potvrzuje se rovnovážnou metodou pomocí stejného zkušebního zařízení. Stejný postup se doporučuje pro rozpětí (100 ± 2) °C a (250 ± 2) °C, tj. pro hořlavé kapaliny III. a IV. třídy nebezpečnosti podle ČSN 65 0201. Pokud je zařazení sporné, např. liší-li se více než o 2 °C, musí se provést nová kontrolní zkouška a nejnižší hodnota bodu vzplanutí při ní zjištěná se považuje za rozhodující. Pro notifikaci se používají pouze ty metody, které mohou dosahovat teplot bodu vzplanutí.

Ke stanovení bodu vzplanutí viskózních kapalin (barev, lepidel atp.), které obsahují rozpouštědla, lze použít pouze zkušební zařízení a zkušební metody, které jsou vhodné pro stanovení bodu vzplanutí viskózních kapalin: ISO 3679 (ČSN EN 456), ISO 3680, ISO 1523 a DIN 53 213 – část 1 (ČSN 67 3015).

Při stanovení bodu vzplanutí podle této metody se používá platná zkušební norma.

2 ÚDAJE

Pro hodnocení látky nebo přípravku je rozhodující hodnota bodu vzplanutí stanovená podle 1.6.3.

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

- přesnou specifikaci látky (identifikaci a nečistoty),
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušebního postupu,
- datum zkoušky,
- výsledky a všechny dodatečné poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků.

A. 10. HOŘLAVOST TUHÝCH LÁTEK

1 METODA

1.1 Úvod

Před započítáním zkoušky by pracovník provádějící zkoušku měl mít k dispozici předběžnou informaci o potenciálních výbušných vlastnostech látky.

Tato zkušební metoda se používá pouze pro práškovité, zrnité nebo pastovité látky. Aby nebyly za vysoce hořlavé považovány všechny látky, jež lze zapálit, nýbrž pouze ty, které rychle hoří nebo jejichž chování při hoření je nějakým způsobem zvláště nebezpečné, jsou za vysoce hořlavé považovány jen ty, u nichž rychlost hoření překročí danou mezní hodnotu.

Zvláště nebezpečné může být šíření hoření žhnutím kovovým prachem pro jeho obtížné hasení. Kovové prachy se považují za vysoce hořlavé, pokud se žhnutí rozšíří jejich určitou hmotou za předepsanou dobu (1.6.1 a 1.6.2.3).

1.2 Definice a jednotky

Doba hoření se vyjadřuje v sekundách a rychlost hoření v milimetrech za sekundu.

1.3 Referenční látky

Nejsou určeny.

1.4 Princip metody

Látka je zformována do tvaru neporušeného pásku nebo prachové housenky o délce 250 mm. Provede se předběžná orientační zkouška ke zjištění, zda po zapálení zkušební vzorku plamenem plynového hořáku nastane šíření plamene nebo žhnutí. Pokud se hoření za předepsanou dobu rozšíří po 200 mm jeho délky, provede se řádná zkouška ke stanovení rychlosti hoření.

1.5 Kvalitativní kritéria

Nejsou určena.

1.6 Popis metody

1.6.1 Předběžná orientační zkouška

Látka je zformována do tvaru neporušeného pásku nebo prachové housenky o délce 250 mm, šířce 20 mm a výšce 10 mm na nehořlavé, neporézní a málo tepelně vodivé podkladové desce.

Na 1 konec zkušební vzorku se působí plamenem plynového hořáku o minimálním průměru ústí 5 mm, dokud nenastane zapálení prachu, maximálně však 2 minuty (5 minut u prachů kovů nebo kovových slitin). Zjišťuje se, zda se hoření rozšíří po 200 mm délky zkušební vzorku v průběhu zkušební doby 4 minut (nebo 40 minut u kovových prachů). Jestliže se látka nezapálí a hoření se nerozšíří buď plamenem, nebo žhnutím po 200 mm délky zkušební vzorku do 4 minut (nebo 40 minut u kovových prachů) zkušební doby, nemůže být považována za vysoce hořlavou a další zkouška se nepožaduje. Pokud se práškovou látkou hoření rozšíří po délce 200 mm v čase kratším než 4 minuty (nebo 40 minut pro kovové prachy), provede se dále popsaná zkouška.

1.6.2 Zkouška rychlosti hoření

1.6.2.1 Příprava

Práškovité nebo zrnité látky se volně nasypou do formy o délce 250 mm s trojúhelníkovým příčným průřezem o vnitřní výšce 10 mm a šířce 20 mm. 2 kovové desky rámu se základnou se upevní na obě podélné strany formy jako bočnice, které přečnívají o 2 mm nad horní okraj vnitřní sekce (obrázek č. 1). Poté se přípravek třikrát spustí z výšky 2 cm na pevný povrch. V případě potřeby se forma následně doplní. Rám se sejme a přebytek látky se seškrábne. Na horní část formy se položí nehořlavá, neporézní a málo tepelně vodivá deska, sestava se převrátí a forma odstraní. Pastovité látky se rozetrou na nehořlavou, neporézní a málo tepelně vodivou desku do tvaru provazce o délce 250 mm a příčném průřezu přibližně 1 cm².

1.6.2.2 Zkušební podmínky

V případě látky, která je citlivá na vlhkost, se zkouška provádí co nejrychleji po vyjmutí látky z nádoby.

1.6.2.3 Provedení zkoušky

Zkušební vzorek se zformuje v digestoři kolmo na směr odtahu.

Rychlost proudění odsávaného vzduchu má postačovat k zamezení úniku dýmu do laboratoře a nemá se měnit v průběhu zkoušky. Kolem zkušebního zařízení je nutno postavit ochranné clony proti nadměrnému proudění vzduchu.

K zapálení zkušebního vzorku na 1 jeho konci se používá plamen plynového hořáku o průměru ústí minimálně 5 mm. Po vyhoření 80 mm délky zkušebního vzorku se měří rychlost hoření na dalších 100 mm. Zkouška se provede šestkrát, vždy s pomocí čisté a vychladlé desky, pokud nebyl zjištěn kladný výsledek.

2 ÚDAJE

Pro vyhodnocení jsou důležité a potřebné doba hoření z předběžné orientační zkoušky podle 1.6.1 a nejkratší doba hoření nebo nejvyšší rychlost hoření ze 6 zkoušek podle 1.6.2.3.

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

3.1 Protokol o zkoušce

Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

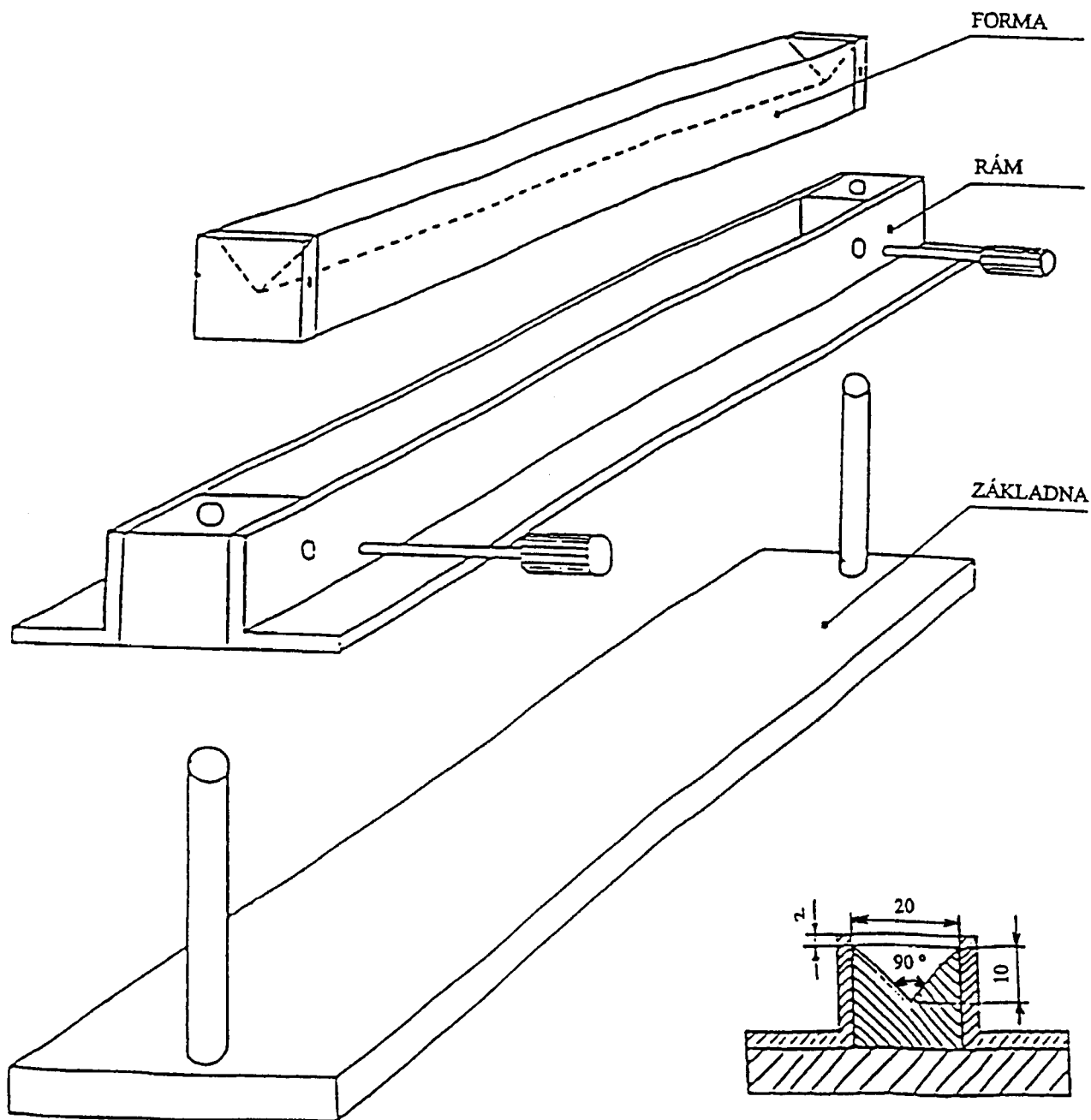
- přesnou specifikaci látky (identifikaci a nečistoty),
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušebního postupu,
- datum zkoušky,
- popis zkoušené látky, její fyzikální stav včetně obsahu vlhkosti,
- výsledky z předběžné orientační zkoušky a ze zkoušky rychlosti hoření (je-li provedena), všechny další poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků.

3.2 Interpretace výsledku

Práškovité, zrnité nebo pastovité látky jsou pokládány za vysoce hořlavé, když doba hoření v každé zkoušce provedené podle zkušebního postupu popsaného v 1.6.2 je menší než 45 s nebo rychlost hoření je vyšší než $2,2 \text{ mm}\cdot\text{s}^{-1}$. Prach kovů nebo kovových slitin se považuje za vysoce hořlavý, když jej lze zapálit a plamen nebo reakční zóna se rozšíří po celém zkušebním vzorku za 10 minut nebo méně.

Obrázek č. 1

Forma a příslušenství (rám a základna) pro přípravu zkušební vzorku
(všechny rozměry jsou v milimetrech)

Délka formy: 250 mm

Materiál: hliník

A. 11. HOŘLAVOST PLYNŮ

1 METODA

1.1 Úvod

Tato zkušební metoda stanoví, zda plyny smíchané se vzduchem při pokojové teplotě (přibližně 20 °C) a atmosférickém tlaku jsou výbušné, a jestliže ano, v jaké oblasti koncentrací. Směsi, u kterých se postupně zvyšuje koncentrace zkoušeného plynu ve vzduchu, jsou zapalovány elektrickou jiskrou. Současně se sleduje, zda nastane zapálení plynné směsi.

1.2 Definice a jednotky

Oblast výbušnosti je rozpětí koncentrací hořlavého plynu ve směsi se vzduchem mezi dolní a horní mezí výbušnosti. Dolní a horní meze výbušnosti jsou takové mezní koncentrace, pod a nad kterými šíření plamene nenastane.

1.3 Referenční látky

Nejsou určeny.

1.4 Princip metody

Koncentrace plynu ve vzduchu je postupně zvyšována a v každém kroku se směs zapaluje elektrickou jiskrou.

1.5 Kvalitativní kritéria

Nejsou určena.

1.6 Popis metody

Zkouška je podrobně popsána v NF T 20-041 Chemické výrobky pro průmyslové použití – Stanovení hořlavosti plynů (nebo ČSN 65 0322 a ČSN EN 720-2).

1.6.1 Zkušební zařízení

Zkušební zařízení tvoří svislý skleněný válec s minimálním vnitřním průměrem 50 mm a minimální výškou 300 mm. Zapalovací elektrody jsou od sebe ve vzdálenosti 3 mm až 5 mm a jsou umístěny ve výšce 60 mm nad dnem válce. Válec je opatřen přetlakovou bezpečnostní pojistkou. Zkušební zařízení musí být opatřeno krytem, aby se zamezilo případnému ohrožení výbuchem. Jako zdroj zapálení se používá statická indukční jiskra, trvajících 0,5 s, generovaná z vysokonapěťového transformátoru o výstupním napětí od 10 kV do 15 kV (maximální příkon je 300 W).

1.6.2 Zkušební podmínky

Zkouška se provádí při pokojové teplotě (přibližně 20 °C).

1.6.3 Provedení zkoušky

Plyn se známou koncentrací ve směsi se vzduchem je vháněn do skleněného válce pomocí dávkovacího čerpadla. Při iniciaci směsi jiskrou se sleduje, zda se plamen oddělí od zdroje zapálení a zda se samovolně šíří. Koncentrace plynu se zvyšuje stupňovitě o 1 %, dokud nenastane výše popsané zapálení. Jestliže podle chemického složení a strukturního vzorce plynu vyplývá, že by mohl být nehořlavý, a lze-li vypočítat stechiometrické složení směsi se vzduchem, postačuje zkoušet směsi pouze v rozpětí od koncentrace o 10 % nižší, než je stechiometrická, do koncentrace o 10 % vyšší, než je stechiometrická stupňovitě o 1 %.

2 ÚDAJE

Výskyt šíření plamene je jediný důležitý a potřebný informační údaj pro stanovení této vlastnosti.

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

- přesnou specifikaci látky (identifikaci a nečistoty),
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušebního postupu,
- datum zkoušky,
- popis použitého zkušebního zařízení s rozměry,
- teplotu, při které byla zkouška provedena,
- zkoušené koncentrace a získané výsledky,
- výsledek zkoušky: nehořlavý plyn nebo extrémně hořlavý plyn,
- koncentrační rozpětí, které bylo zkoušeno s krokem 1 % (pokud se došlo k závěru, že plyn je nehořlavý),
- všechny informace a poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků.

A. 12. HOŘLAVOST LÁTEK REAGUJÍCÍCH S VODOU ZA VÝVINU HOŘLAVÝCH PLYNŮ**1 METODA****1.1 Úvod**

Tato zkušební metoda stanoví, zda reakce látky s vodou nebo vzdušnou vlhkostí vede k vývinu nebezpečného množství plynu nebo plynů, které mohou být vysoce hořlavé.

Zkušební metoda je použitelná pro tuhé látky a pro kapaliny. Nelze ji použít na látky, které se spontánně vznítí, přijdou-li do kontaktu se vzduchem.

1.2 Definice a jednotky

Vysoce hořlavé látky jsou látky, které při kontaktu s vodou nebo vzdušnou vlhkostí uvolňují vysoce hořlavé plyny v nebezpečném množství rychlostí nejméně 1 dm³ z 1 kg této látky za 1 hodinu.

1.3 Princip metody

Látka je testována v níže popsané sekvenci postupných kroků. Pokud v některém kroku vznícení nastane, další zkoušky nejsou potřebné. Pokud je známo, že látka s vodou prudce nereaguje, postupuje se podle 1.3.4.

1.3.1 Krok 1

Zkoušená látka je vnesena do obdélníkové nádoby (vaničky) s destilovanou vodou o teplotě 20 °C a sleduje se, zda uvolňovaný plyn se vznítí, či nikoliv.

1.3.2 Krok 2

Zkoušená látka se položí na filtrační papír plovoucí na povrchu misky s destilovanou vodou o teplotě 20 °C a sleduje se, zda uvolňovaný plyn se vznítí, či nikoliv. Aby se zvýšila možnost vznícení, látka se pokládá pouze na 1 místo filtračního papíru.

1.3.3 Krok 3

Zkoušená tuhá látka se natvaruje do formy válečku o výšce přibližně 2 cm a průměru 3 cm. Přidá se do něho několik kapek vody a sleduje se, zda uvolňovaný plyn se vznítí, či ne.

1.3.4 Krok 4

Zkoušená látka se smíchá s destilovanou vodou o teplotě 20 °C a měří se rychlost vývinu plynu po dobu 7 hodin v jednohodinových intervalech. Pokud je rychlost vývinu plynu nepravidelná nebo narůstá po 7 hodinách, doba měření se prodlouží na maximálně 5 dnů. Zkoušku lze přerušit, jestliže rychlost vývinu plynu v průběhu měření převyší 1 dm³ z 1 kg látky za 1 hodinu.

1.4 Referenční látky

Nejsou určeny.

1.5 Kvalitativní kritéria

Nejsou určena.

1.6 Popis metody

Zkouška je podrobně popsána v NF T 20-040 Chemické výrobky pro průmyslové použití – Stanovení hořlavosti plynů vznikajících hydrolýzou tuhých nebo kapalných výrobků.

1.6.1 Krok 1**1.6.1.1 Zkušební podmínky**

Zkouška se provádí při pokojové teplotě (přibližně 20 °C).

1.6.1.2 *Provedení zkoušky*

Malé množství zkoušené látky (přibližně 4 mm³) se vnese do misky s destilovanou vodou a sleduje se, zda se uvolňuje nějaký plyn a zda se tento vznítí. Nastane-li vznícení, další zkoušky již nejsou potřebné a látka je považována za nebezpečnou.

1.6.2 Krok 2

1.6.2.1 *Zkušební zařízení*

Zkušební zařízení tvoří vhodná nádoba, např. odpařovací miska o průměru přibližně 100 mm s destilovanou vodou a filtračním papírem na hladině.

1.6.2.2 *Zkušební podmínky*

Zkouška se provádí při pokojové teplotě (přibližně 20 °C).

1.6.2.3 *Provedení zkoušky*

Malé množství zkoušené látky (přibližně 4 mm³) se vnese do středu filtračního papíru a sleduje se, zda se uvolňuje nějaký plyn a zda se tento vznítí. Nastane-li vznícení, další zkoušky již nejsou potřebné a látka je považována za nebezpečnou.

1.6.3 Krok 3

1.6.3.1 *Zkušební podmínky*

Zkouška se provádí při pokojové teplotě (přibližně 20 °C).

1.6.3.2 *Provedení zkoušky*

Zkoušená tuhá látka se upraví do tvaru válečku o výšce přibližně 2 cm a průměru přibližně 3 cm s prolisem v horní části. Do prolisu zkušební vzorku se přidá několik kapek vody a současně se sleduje, zda dochází k vývinu plynu a jeho vznícení. Nastane-li vznícení, další zkoušky již nejsou potřebné a látka je považována za nebezpečnou.

1.6.4 Krok 4

1.6.4.1 *Zkušební zařízení*

Sestavení zkušebního zařízení je znázorněno na obrázku č. 2.

1.6.4.2 *Zkušební podmínky*

Nádoba se zkoušenou látkou se překontroluje, zda neobsahuje prach s velikostí částic pod 500 μm. Pokud tento prach tvoří více než 1 % obsahu nebo když se vzorek drolí, veškerá látka se před zkouškou rozemele na prach, aby se zohlednilo zmenšování velikosti částic při dopravě a manipulaci. V opačném případě se látka zkouší v původní, dodané formě. Zkouška se provádí při pokojové teplotě (přibližně 20 °C) a atmosférickém tlaku.

1.6.4.3 *Provedení zkoušky*

Přikapávací nálevka zkušebního zařízení se naplní 10 cm³ až 20 cm³ vody a kuželovitá baňka 10 g látky. Objem uvolňovaného plynu se měří jakýmkoliv vhodným způsobem. Kohout přikapávací nálevky se otevře, voda proteče do kuželovité baňky a současně se začne měřit čas (např. stopkami). Objem vzniklého plynu se měří každou hodinu po dobu 7 hodin. Je-li v průběhu této doby vývin plynu nestálý nebo se rychlost jeho vývinu zvýší na konci zkoušky, s měřením se pokračuje po dobu 5 dnů. Překročí-li v průběhu měření rychlost vývinu plynu 1 dm³ z 1 kg látky za 1 hodinu, lze zkoušku přerušit. Zkouška se provádí třikrát.

Není-li chemická identita plynu známa, provede se jeho chemická analýza. Obsahuje-li plyn vysoce hořlavé složky a není-li známo, zda je tato směs vysoce hořlavá, připraví se směs stejného složení a provede se zkouška podle metody A. 11.

2 ÚDAJE

Látka je považována za nebezpečnou, jestliže:

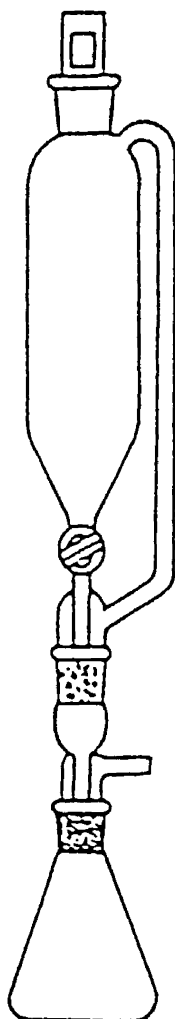
- v kterémkoli kroku zkušebního postupu nastane její samovolné vznícení, nebo
- dojde-li k vývinu hořlavého plynu rychlostí vyšší než 1 dm³ z 1 kg látky za 1 hodinu.

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

- přesnou specifikaci látky (identifikaci a nečistoty),
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušebního postupu,
- datum zkoušky,
- podrobnosti každé počáteční přípravy látky,
- výsledky zkoušek podle 1. 6. 1 až 1. 6. 4,
- chemickou identitu uvolňovaného plynu,
- rychlost vývinu plynu, pokud se provádí krok 4 podle 1. 6. 4,
- všechny další poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků.

Obrázek č. 2
Zkušební zařízení

A. 13. PYROFORICKÉ VLASTNOSTI TUHÝCH LÁTEK A KAPALIN

1 METODA

1.1 Úvod

Zkušební postup je určen pro tuhé látky nebo kapaliny, které se již v malých množstvích samovolně vznítí za krátkou dobu poté, co přijdou do kontaktu se vzduchem při pokojové teplotě (přibližně 20 °C).

Tato metoda se nevztahuje na látky, které potřebují ke vznícení na vzduchu při pokojové nebo zvýšené teplotě několik hodin či dnů.

1.2 Definice a jednotky

Látky mají pyroforické vlastnosti, pokud se samovolně vznítí nebo způsobují uhelnatění za podmínek, které jsou popsány v 1.6.

Na vyžádání lze zkoušku samovolného vznícení kapalin provést též podle metody A. 15.

1.3 Referenční látky

Nejsou určeny.

1.4 Princip metody

Látka bez ohledu na to, je-li tuhá nebo kapalná, se nanese na inertní nosič a vystaví se kontaktu se vzduchem při okolní teplotě po dobu 5 minut. Pokud se kapaliny nevznítí, jsou následně absorbovány do filtračního papíru a vystaví se působení vzduchu po dobu 5 minut při okolní teplotě (přibližně 20 °C). Pokud se tuhá látka nebo kapalina vznítí nebo kapalina zapálí či zuhelnatí filtrační papír, považuje se za pyroforickou.

1.5 Kvalitativní kritéria

Opakovatelnost

Jediný pozitivní výsledek z provedených zkoušek postačuje k tomu, aby látka byla z hlediska bezpečnosti považována za pyroforickou.

1.6 Popis metody

Zkouška je podrobně popsána v NF T 20-039 Chemické výrobky pro průmyslové použití – Stanovení vznětlivosti tuhých látek a kapalin.

1.6.1 Zkušební zařízení

Porcelánový kelímek o průměru přibližně 10 cm se naplní infuzóriovou hlinkou do výšky cca 5 mm při pokojové teplotě (přibližně 20 °C).

Infuzóriová hlínka nebo jiná srovnatelná inertní látka, běžně dosažitelná, se považuje za materiál reprezentující zeminu, do které zkoušená látka může uniknout v případě havárie.

Pro zkoušení kapalin, které se při kontaktu se vzduchem na inertním nosiči samovolně nevznítí, se požaduje suchý filtrační papír.

1.6.2 Provedení zkoušky

1.6.2.1 Práškovité tuhé látky

Množství 1 cm³ až 2 cm³ zkoušené práškovité látky se sype z výšky přibližně 1 m na nehořlavý povrch a sleduje se, zda se látka při pádu nebo v průběhu dalších 5 minut po dopadu vznítí.

Zkouška se provádí šestkrát, pokud vznícení nenastane dříve.

1.6.2.2 *Kapaliny*

Přibližně 5 cm³ zkoušené kapaliny se nalije do připraveného porcelánového kelímku a sleduje se, zda se v průběhu 5 minut vznítí. Pokud vznícení při 6 pokusech nenastane, provede se následující zkouška: 0,5 cm³ zkušebního vzorku se vpraví pomocí injekční stříkačky na filtrační papír a sleduje se, zda nastane vznícení nebo zuhelnatění tohoto papíru v průběhu 5 minut od přidání kapaliny. Zkouška se provede třikrát, jestliže vznícení nebo zuhelnatění nenastane již dříve.

2 ÚDAJE

2.1 Zpracování výsledků

Zkoušky lze přerušit, jakmile se dosáhne pozitivní výsledek v kterékoli zkoušce.

2.2 Vyhodnocení

Látka je považována za pyroforickou, jestliže se v průběhu 5 minut po nanesení na inertní nosič a styku se vzduchem vznítí nebo pokud jako kapalina po nanesení na filtrační papír a styku se vzduchem způsobí v průběhu 5 minut jeho zapálení nebo zuhelnatění.

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

- přesnou specifikaci látky (identifikaci a nečistoty),
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušebního postupu,
- datum zkoušky,
- výsledky zkoušek,
- všechny další poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků.

A. 15. TEPLOTA VZNÍCENÍ KAPALIN A PLYNŮ

1 METODA

1.1 Úvod

Tato zkouška není určena pro látky výbušné a látky, které se spontánně vznítí při kontaktu se vzduchem a teplotě okolí.

Zkušební postup je určen pro plyny, kapaliny a páry, které se mohou za přítomnosti vzduchu zapálit na horkém povrchu.

Teplotu vznícení může značně snížit přítomnost nečistot jako katalyzátorů, materiál povrchu či větší objem zkušební nádoby.

1.2 Definice a jednotky

Míra vznětlivosti se vyjadřuje teplotou vznícení. Teplota vznícení je nejnižší teplota, při které se zkušební látka smíchána se vzduchem za podmínek stanovených v této zkušební metodě samovolně vznítí.

1.3 Referenční látky

Referenční látky uvedené v IEC 79-4 (ČSN 33 0371), DIN 51 794, ASTM-E 659-78, BS 4056 a NF T 20-037 jsou určené ke kontrole správnosti provádění zkoušky v pravidelných časových periodách a umožňují porovnání s výsledky z jiných metod.

1.4 Princip metody

Metoda stanoví minimální teplotu vnitřního povrchu uzavřeného prostoru, která způsobí vznícení plynu, páry nebo kapaliny vpravených do tohoto prostoru.

1.5 Kvalitativní kritéria

Mez opakovatelnosti (r) se mění podle rozpětí teplot vznícení a použité zkušební metody. Citlivost a další parametry závisejí na použité zkušební metodě.

1.6 Popis metody

Zkušební zařízení, zkušební podmínky a provedení zkoušky jsou popsány v IEC 79-4 (ČSN 33 0371), DIN 51 794, ASTM-E 659-78, BS 4056 a NF T 20-037.

2 ÚDAJE

Zaznamenají se zkušební teplota, atmosférický tlak, množství použitého zkušební vzorku a indukční perioda vznícení.

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

- přesnou specifikaci látky (identifikaci a nečistoty),
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušební postupu,
- datum zkoušky,
- množství použitého vzorku, atmosférický tlak, teplotu okolního prostředí,
- použité zkušební zařízení,
- výsledky měření (zkušební teploty, minimální teplotu vznícení, příslušnou indukční periodu a objem zkušební dávky),
- všechny další poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků.

A. 16. RELATIVNÍ TEPLOTA VZNÍCENÍ TUHÝCH LÁTEK**1 METODA****1.1 Úvod**

Tato zkouška není určena pro látky výbušné a látky, které se spontánně vznítí při kontaktu se vzduchem a teplotě okolí.

Účelem této zkoušky je poskytnout předběžnou informaci o samovolné vznětlivosti tuhých látek za zvýšených teplot (1.6.3).

Pokud teplo uvolňované buď reakcí látky s kyslíkem, nebo exotermním rozkladem není dostatečně rychle odváděno do okolí, nastává samozahřívání látky, které může vést až k jejímu vznícení.

Zkušební postup je užitečný jako předběžná informativní zkouška pro tuhé látky. Z hlediska komplexní povahy vznícení a hoření tuhých látek se teplota vznícení stanovená podle této metody používá pouze ke srovnávacím účelům.

1.2 Definice a jednotky

Teplota vznícení podle této metody je minimální teplota bezprostředního okolí látky vyjádřená ve °C, při které se určité množství látky vznítí za definovaných podmínek.

1.3 Referenční látka

Není určena.

1.4 Princip metody

Určité množství vzorku látky (1.6.3) je při zkoušce vloženo do pícky za pokojové teploty.

Zaznamenává se křivka teplota – čas vztahující se na podmínky ve středu zkušební vzorku, zatímco teplota pícky se zvyšuje do 400 °C nebo na teplotu bodu tání vzorku (pokud je nižší), a to rychlostí 0,5 °C.min⁻¹. Pro účely této zkoušky se za relativní teplotu vznícení látky považuje teplota pícky, při které teplota zkušební vzorku dosáhne samozahříváním 400 °C.

1.5 Kvalitativní kritéria

Nejsou určena.

1.6 Popis metody

Zkouška je podrobně popsána v NF T 20-036 Chemické výrobky pro průmyslové použití – Stanovení relativní teploty vznícení tuhých látek.

1.6.1 Zkušební zařízení**1.6.1.1 Pícka**

Laboratorní pícka o obsahu přibližně 2 dm³ je vybavena programovatelnou regulací teploty, pojistným přetlakovým zařízením a přirozenou cirkulací vzduchu. Aby se předešlo potenciálnímu nebezpečí výbuchu, musí se zabránit kontaktu všech rozkladných plynů s elektrickými topnými elementy.

1.6.1.2 Krychle z drátěného pletiva

Podle šablony (obrázek č. 3) se vystřihne z nerezového drátěného pletiva o velikosti otvorů 0,045 mm tvar, který se následně složí do formy nahoře otevřené krychle s délkou strany 20 mm a ta se zajistí drátkem.

1.6.1.3 Termočlánky

Použijí se termočlánky vhodného typu.

1.6.1.4 Zapisovač

Použije se vhodný dvoukanálový zapisovač s kalibrací od 0 °C do 600 °C nebo tomu odpovídajícímu napětí.

1.6.2 Zkušební podmínky

Látky se zkouší v takovém stavu, v jakém jsou ke zkoušce dodány.

1.6.3 Provedení zkoušky

Drátěná zkušební krychle se naplní zkoušenou látkou. Jemně se poklepe a přidá se tolik látky, až je krychle zcela naplněna. Poté se upevní do středu pícky při pokojové teplotě. Jeden termočlánek se umístí do středu zkušební krychle a další mezi krychli a stěnu pícky k záznamu její teploty.

Teploty pícky a vzorku se plynule zaznamenávají. Teplota pícky se plynule zvyšuje rychlostí $0,5^{\circ}\text{C}\cdot\text{min}^{-1}$ až do teploty 400°C nebo do teploty tání vzorku (pokud je nižší). Když se látka vznítí, teplota vzorku vykáže velmi prudký nárůst nad teplotou pícky.

2 ÚDAJE

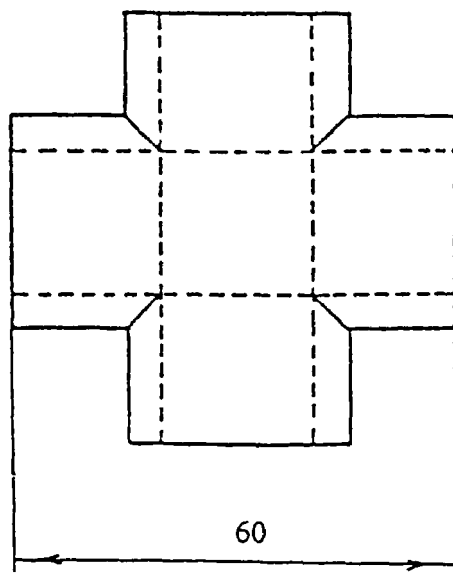
Pro hodnocení je důležitá a potřebná teplota pícky, při které teplota zkušebního vzorku dosáhne samozahříváním 400°C (obrázek č. 4).

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

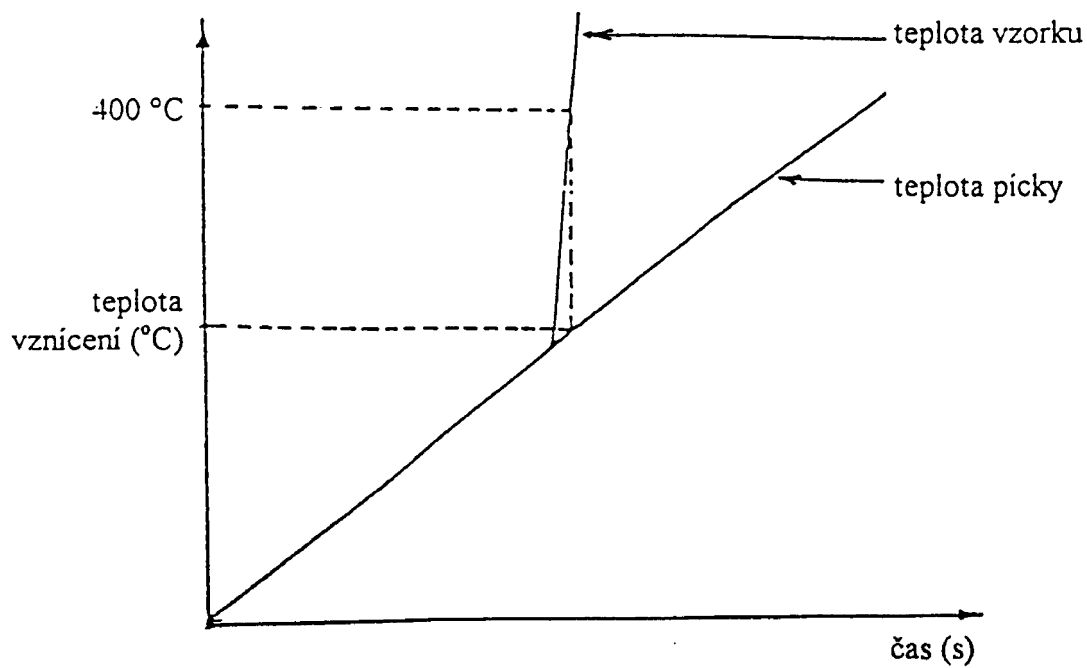
Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

- popis zkoušené látky,
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušebního postupu,
- datum zkoušky,
- výsledky měření včetně křivky teplota – čas,
- všechny další poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků.

Obrázek č. 3
Šablona 20 mm zkušební krychle

Obrázek č. 4
Typická křivka závislosti teploty na čase

A. 17. OXIDAČNÍ VLASTNOSTI TUHÝCH LÁTEK

1 METODA

1.1 Úvod

Před započítáním zkoušky by pracovník provádějící zkoušku měl mít k dispozici předběžnou informaci o možných potenciálních výbušných vlastnostech látky.

Tato zkouška není vhodná pro kapaliny, plyny, výbušné nebo vysoce hořlavé látky nebo pro organické peroxidy.

Zkouška se neprovádí, jestliže z chemického složení a strukturního chemického vzorce látky bezpochyby vyplývá, že tato látka není schopna exotermně reagovat s hořlavým materiálem.

Ke zjištění, zda se má zkouška provádět za speciálních bezpečnostních opatření, se provede předběžná zkouška.

1.2 Definice a jednotky

Doba hoření je doba reakce v sekundách potřebná k průchodu reakční zóny zkušební vzorkem podle postupu popsaného v 1.6.

Rychlost hoření se vyjadřuje v $\text{mm}\cdot\text{s}^{-1}$.

Maximální rychlost hoření je nejvyšší hodnota z rychlostí hoření, které byly naměřeny na směsích obsahujících 10 % až 90 % oxidantu.

1.3 Referenční látka

Jako referenční látka se pro zkoušku a předběžnou zkoušku používá dusičnan barnatý (p. a.).

Referenční směs je směs dusičnanu barnatého s práškovou celulózą připravená podle 1.6, která má maximální rychlost hoření (obvykle jde o směs s 60 % dusičnanu barnatého a 40 % celulózy).

1.4 Princip metody

V zájmu bezpečnosti se provede předběžná zkouška. Jestliže předběžná zkouška jasně prokáže, že látka má oxidační vlastnosti, další zkoušky se nevyžadují. Pokud tomu tak není, látka se následně podrobí úplné zkoušce.

Při úplné zkoušce se zkoušená látka a definovaná hořlavá látka (1.6.1.2) mísí v různých poměrech. Každá směs je poté zformována do zkušební vzorku a ten se na 1 konci zapálí. Stanovená maximální rychlost hoření se porovná s maximální rychlostí hoření referenční směsi.

1.5 Kvalitativní kritéria

Každá technika mletí a mísení je vhodná, jestliže zaručuje, že rozdíly maximální rychlosti hoření ze 6 samostatných zkoušek od aritmetického průměru se neliší více než o 10 %.

1.6 Popis metody

Zkouška je podrobně popsána v NF T 20-035 Chemické výrobky pro průmyslové použití – Stanovení oxidačních vlastností tuhých látek.

1.6.1 Příprava

1.6.1.1 Zkušební látka

Zkušební vzorek se upraví na velikost částic $< 0,125$ mm pomocí následujícího postupu:

zkušební látka se proseje, podíl zachycený na síti se drtí a celý postup se opakuje, dokud celá zkušební dávka neprojde sítí.

Lze použít jakoukoli techniku mletí a prosévání, která splní výše uvedené kvalitativní kritérium. Před přípravou směsi se látka suší při 105 °C do dosažení konstantní hmotnosti. Pokud je rozkladná teplota zkoušené látky nižší než 105 °C, látka se suší při vhodné nižší teplotě.

1.6.1.2 Hořlavá látka

Jako hořlavá látka se používá prášková celulóza. Doporučuje se typ používaný pro chromatografii na

tenké vrstvě nebo pro sloupcovou chromatografii. Jako vhodný se prokázal typ, který má z více než 85 % délku vláken mezi 0,020 mm a 0,075 mm. Celulózový prášek se proseje sítím o velikosti oka 0,125 mm. V průběhu zkoušky se používá celulóza stejné várky. Před přípravou směsi se prášková celulóza suší při 105 °C do dosažení konstantní hmotnosti. Pokud se použije při předběžné zkoušce dřevitá moučka, tato se připraví z měkkého dřeva jímáním frakcí, které projdou sítím o velikosti oka 1,6 mm, a následným sušením při teplotě 105 °C po dobu 4 hodin ve vrstvě o tloušťce nepřesahující 25 mm. Nejlépe do 24 hodin od vysušení se ochladí a uloží na požadovanou dobu do vzduchotěsných nádob naplněných podle možnosti co nejvíce.

1.6.1.3 *Zdroj zapálení*

Jako zdroj zapálení se použije plamen plynového hořáku s ústím o minimálním průměru 5 mm. Pokud je použit jiný zdroj zapálení (např. při zkoušce v inertní atmosféře), uvede se popis a zdůvodnění.

1.6.2 *Provedení zkoušky*

1.6.2.1 *Předběžná zkouška*

Se směsí oxidantů s celulózou nebo dřevitou moučkou se musí zacházet a manipulovat s potřebnou opatrností jako s potenciálně výbušnými látkami.

Vysušená látka se důkladně promíchá s vysušenou celulózou nebo dřevitou moučkou v poměru 2 hmotnostní díly zkušební látky a 1 díl celulózy nebo dřevité moučky. Tato směs se zformuje do zkušebního vzorku ve tvaru malého kužele o rozměrech 3,5 cm (průměr základny) x 2,5 cm (výška) naplněním bez přechování do kuželovité formy (např. laboratorní skleněné nálevky s utěsněným stonkem).

Zkušební vzorek se položí na chladnou, nehořlavou, neporézní a málo tepelně vodivou podkladovou desku (např. osinkocementovou). Zkouška se provádí v digestoři podle 1.6.2.2. Zdroj zapálení se přiloží ke zkušebnímu vzorku. Sleduje se a zaznamená prudkost a doba trvání výsledné reakce. Látka se považuje za oxidant, pokud reaguje prudce. V případě, že výsledek vzbuzuje pochybnosti, vykoná se úplná rozhodčí zkouška podle 1.6.2.2.

1.6.2.2 *Rozhodčí zkouška*

Připraví se směs oxidantu s celulózou obsahující od 10 % do 90 % oxidantu stupňovitě po 10 % oxidantu. Aby se přesněji dosáhla maximální rychlost hoření, používají se pro mezní případy mezilehlé směsi oxidantu s celulózou.

Zkušební vzorek je připraven pomocí kovové formy o délce 250 mm s trojúhelníkovým příčným průřezem o vnitřní výšce 10 mm a šířce 20 mm. 2 kovové desky rámu se základnou se upevní na obě podélné strany formy jako bočnice, které přečnívají o 2 mm horní okraj trojúhelníkového příčného průřezu formy (obrázek č. 5). Forma se zcela naplní mírným přebytkem směsi. Poté se přípravek jednou spustí z výšky 2 cm na pevný povrch a zůstávající přebytek látky se seškrábne stěrkou v šikmé poloze. Rám se sejme a přebytek látky se uhladí válečkem. Na horní část formy se poté položí nehořlavá, neporézní a málo tepelně vodivá deska, sestava se převrátí a forma odstraní. Zkušební vzorek se umístí v digestoři napříč odtahu.

Rychlost odsávaného vzduchu musí zabránit úniku dýmu do laboratoře a nesmí se měnit v průběhu zkoušky. Kolem zařízení se postaví zástěna proti nadměrnému proudění vzduchu. Zkouška se provede co nejrychleji s ohledem na hygroskopičnost celulózy a některých zkoušených látek. 1 konec zkušebního vzorku se zapálí plamenem hořáku. Měří se doba, za kterou se reakce rozšíří na vzdálenost 200 mm od okamžiku, kdy reakční zóna prohořela na počáteční vzdálenost 30 mm.

Zkouška se provede s referenční látkou a nejméně jedenkrát s každou směsí z řady směsí zkušební látky s celulózou. Pokud se zjistí, že maximální rychlost hoření zkušební látky je významně vyšší, než je tato rychlost u referenční směsi, zkoušku lze ukončit. V opačném případě se zkouška opakuje pětkrát na každé ze 3 směsí s nejvyššími rychlostmi hoření.

Je-li výsledek měření neprůkazný, zkouška se opakuje pomocí inertní látky se stejnou velikostí částic, jako např. s křemelinou místo celulózy. Alternativně lze opakovaně odzkoušet směs zkoušené látky s celulózou mající nejvyšší rychlost hoření, a to v definované atmosféře (s obsahem kyslíku < 2 %).

2 ÚDAJE

Z bezpečnostních důvodů se považuje za charakteristickou oxidační vlastnost látky maximální rychlost hoření z provedených opakovaných zkoušek, nikoliv aritmetický průměr jednotlivých rychlostí.

Pro vyhodnocení je důležitá a potřebná nejvyšší hodnota rychlosti hoření zjištěná ze 6 zkoušek dané směsi.

Do grafu se vynesou nejvyšší rychlosti hoření pro každou směs proti koncentraci oxidantu. Z grafu se odečte nejvyšší hodnota rychlosti hoření.

6 hodnot rychlosti hoření naměřených na směsi s maximální rychlostí hoření se nesmí lišit od aritmetického průměru více než o 10 %. Jinak se musí zlepšit technika drcení a mísení.

Maximální rychlost hoření naměřená na zkoušené látce se porovná s maximální rychlostí hoření referenční směsi podle 1.3.

Pokud se zkoušky provádí se zkušební látkou v inertní atmosféře, porovná se maximální rychlost reakce s touto rychlostí naměřenou na referenční směsi též v inertní atmosféře.

3 PROTOKOL O ZKOUŠCE A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

3.1 Protokol o zkoušce

Protokol o zkoušce obsahuje následující známé údaje:

- identifikaci, složení, čistotu, obsah vlhkosti atd. zkoušené látky,
- odkaz na použitou zkušební metodu a na každou možnou odchylku od stanoveného zkušebního postupu,
- datum zkoušky,
- každou úpravu zkušební vzorku (např. drcení, sušení atp.),
- zdroj zapálení použitý při zkouškách,
- výsledky měření,
- charakter reakce (např. vzplanutí na povrchu, hoření v celé hmotě, informace o produktech hoření atp.),
- všechny další poznámky, které jsou důležité a potřebné pro interpretaci výsledků, včetně popisu prudkosti reakce (plamenné hoření, jiskry, uvolňování dýmu, pomalé doutnání atd.) a přibližné doby trvání předběžné bezpečnostní/informativní zkoušky jak pro zkušební, tak i pro referenční látku,
- výsledky ze zkoušek s inertní látkou, pokud byly prováděny,
- výsledky ze zkoušek v inertní atmosféře, pokud byly prováděny.

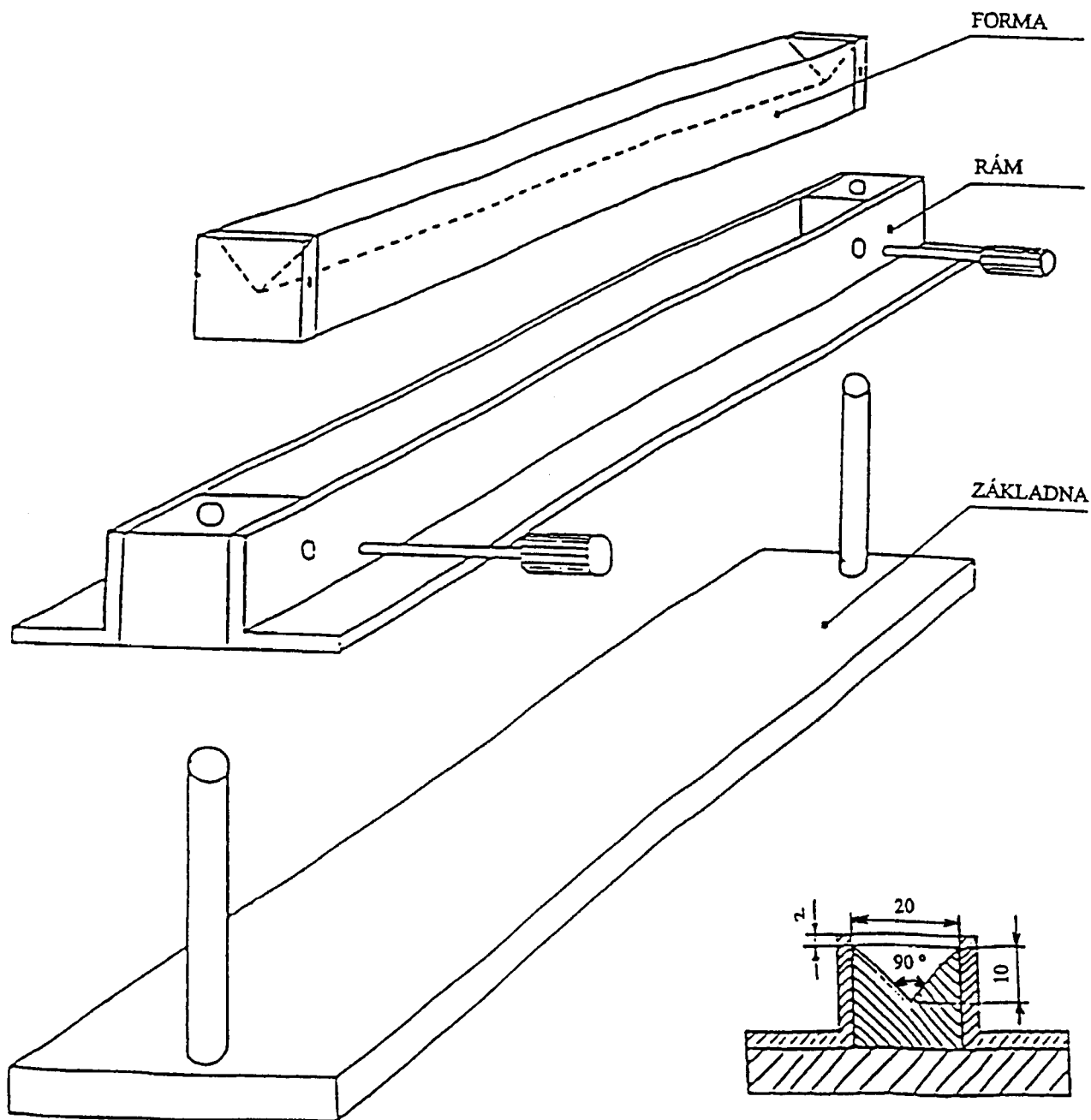
3.2 Interpretace výsledku

Látka je považována za oxidant, když:

- při předběžné zkoušce je zjištěna prudká reakce,
- při úplné zkoušce je maximální rychlost hoření zkoušených směsí vyšší nebo stejná jako maximální rychlost hoření referenční směsi celulózy a dusičnanu barnatého. Aby se vyloučily chyby při interpretaci výsledků, zvažují se též výsledky naměřené na látce smíšené s inertním materiálem nebo při zkoušce v inertní atmosféře.

Obrázek č. 5

Forma a příslušenství (rám, základna) pro přípravu zkušební vzorku
(všechny rozměry jsou v milimetrech)

Délka formy: 250 mm

Materiál: hliník

86

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 4. května 1999,

kteřou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 194/1996 Sb., kterou se provádí zákon o krmivech, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 3 odst. 11 a § 4 odst. 7 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech:

Čl. I

Vyhláška č. 194/1996 Sb., kterou se provádí zákon o krmivech, ve znění vyhlášky č. 256/1997 Sb. a vyhlášky č. 208/1998 Sb., se mění takto:

1. V § 23 odstavec 2 zní:

„(2) V označování kompletních a doplňkových krmiv, do nichž byly přidány doplňkové látky s výjim-

kou enzymů a mikroorganismů, se uvádí druh použité doplňkové látky podle názvu v příloze č. 6 ve sloupci 1+2 a její celkový obsah. Obsah vitamínu E se uvádí jako alfatokoferol.“

2. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – stimulatory růstu** v pořadovém čísle 5. OLACHINDOX ve sloupci 7 na konci se doplňují slova „povoleno do 31. 8. 1999“.

3. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – stimulatory růstu** pořadové číslo 6. SALINOMYCINÁT SODNÝ zní:

„Pořadové číslo Účinná látka Kód EU	Chemické označení nebo popis	Druh nebo kategorie zvířat	Maximální stáří	Obsah mg/kg kompletního krmiva		Poznámka
				nejméně	nejvýše	
1 + 2	3	4	5	6		7
6. SALINOMYCINÁT SODNÝ č. EU 716	C ₄₂ H ₆₉ O ₁₁ Na (sodná sůl polyeterické monokarboxylové kyseliny produkované Streptomyces albus) obsah elaiophylinu: méně než 42 mg v 1 kg; obsah 17-epi-20-desoxy-salinomycinu: méně než 40 mg v 1 kg	selata prasata prasnice kojící ¹⁾ prasnice březi ¹⁾	4 měsíce 6 měsíců	30 15 40 40	60 30 60 60	registrovaný výrobce: Hoechst Roussell Vet. SRN, Hoffmann La Roche Švýcarsko Krka Slovinsko nezkrmovat lichokopytníkům, krūtám nekombinovat s thiamulinem ¹⁾ povoleno do 31. 12. 1999“.

4. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – stimulatory růstu** v pořadovém čísle 7. TYLOSIN FOSFÁT ve sloupci 7 na konci se doplňují slova „povoleno do 30. 6. 1999“.

5. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – stimulatory růstu** v pořadovém čísle 8. VIRGINIAMYCIN ve sloupci 7 na konci se doplňují slova „povoleno do 30. 6. 1999“.

6. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – stimulatory růstu** v pořadovém čísle 9. ZINKBACITRACIN ve sloupci 7 na konci se doplňují slova „povoleno do 30. 6. 1999“.

7. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – antikokcidika** v pořadovém čísle 3. HALOFUGINON ve sloupci 7 se slova „Roussell

Uclaff Francie“ nahrazují slovy „Hoechst Roussell Vet. SRN“.

8. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – antikokcidika** v pořadovém čísle 6. METICLORPINDOL + METHYLBENZOCHÁT ve sloupci 4 se za slovo „výkrm“ vkládají slova „a odchov“ a ve sloupci 7 na konci se doplňují slova „nepodávat nosnicím“.

9. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – antikokcidika** v pořadovém čísle 11. SALINOMYCINÁT SODNÝ ve sloupci 7 se slova „Hoechst Veterinär SRN“ nahrazují slovy „Hoechst Roussell Vet. SRN“.

10. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – antikokcidika** se pořadové číslo 13. SULFACHINOXALIN nahrazuje pořadovým číslem 13. AMPROLIUM, které zní:

„Pořadové číslo Účinná látka Kód EU	Chemické označení nebo popis	Druh nebo kategorie zvířat	Maximální stáří	Obsah mg/kg kompletního krmiva		Poznámka
				nejméně	nejvýše	
1 + 2	3	4	5	6		7
13. AMPROLIUM č. EU 750	C ₁₄ H ₂₀ CL ₁₂ N ₄ 1-(4-amino-2-propyl- -5-pyrimidyl) methyl- -2-pocolinium-chlorid- -hydrochlorid	drůbež		62,5	125	registrovaný výrobce: Merial S.A.S. Francie ochranná lhůta: 3 dny podávání ve snáškové zralosti je nepřipustné“.

11. V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – mikroorganismy** v pořadovém čísle 7. LAKTOBACILLUS CASEII ve sloupci 3 za označení „CCM 4160“ se doplňuje označení „, CCM 1753“.

Čl. II

V příloze č. 6 ve skupině **mikrobiologicky účinné látky – stimulatory růstu** se zrušuje pořadové číslo

5. OLACHINDOX od 1. září 1999 a pořadová čísla 7. TYLOSIN FOSFÁT, 8. VIRGINIAMYCIN a 9. ZINKBACITRACIN od 1. července 1999.

Čl. III

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 15. května 1999.

Ministr:

Ing. Fencel v. r.

OPATŘENÍ ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ

OPATŘENÍ

Ministerstva financí

ze dne 30. dubna 1999,

jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky,

1999 – 2001, 6,80 %

Ministerstvo financí v souladu s § 19 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, a § 4 odst. 1 zákona č. 22/1999 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1999, určuje emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 1999 – 2001, 6,80 %:

1. Základní charakteristika dluhopisů:

Emitent: Česká republika zastoupená Ministerstvem financí

Název: Dluhopis České republiky, 1999 – 2001, 6,80 %

Zkrácený název: ČR, 6,80 %, 01

Pořadové číslo emise: 27

Jmenovitá hodnota: Kč 10 000

Forma dluhopisu: cenný papír na doručitele

Podoba dluhopisu: zaknihovaný cenný papír

Datum emise: 7. května 1999

Datum splatnosti: 7. května 2001

Doba splatnosti: 2 roky

Úrokový výnos: kupon s pevnou úrokovou sazbou 6,80 % p. a.

Zdanění úrokových výnosů: podle právních předpisů České republiky

ISIN: CZ 0001000616.

2. Dluhopisy jsou vydávány podle § 4 odst. 1 zákona č. 22/1999 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1999.

3. Dluhopisy znějí na doručitele a jsou vydávány v zaknihované podobě. Evidenci majitelů vede Středisko cenných papírů.

4. Dluhopisy mohou nabývat právnické a fyzické osoby se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky i v zahraničí. Repatriace výnosů a splacené jmenovité hodnoty do zahraničí budou prováděny dle právních předpisů České republiky.

5. Dluhopisy jsou veřejně obchodovatelné a budou kótovány na Burze cenných papírů Praha. Převoditelnost dluhopisů ve Středisku cenných papírů začíná dnem připsání dluhopisů na účty prvních majitelů. Posledním dnem, kdy bude docházet k převodům cenných papírů na účtech majitelů ve Středisku cenných papírů, je 7. duben 2001.

6. Dluhopisy jsou úročeny pevnou úrokovou saz-

bou ve výši 6,80 % p. a. Úrokové výnosy jsou vypláceny jedenkrát ročně, a to vždy k 7. květnu příslušného roku. Případně-li den výplaty výnosu na den pracovního klidu, bude výplata provedena první následující pracovní den bez nároku na výnos za toto odsunutí platby.

7. Rozhodný den pro výplatu výnosu z dluhopisu předchází o jeden měsíc dnu splatnosti výnosu z dluhopisu. Datum ex-kupon je den následující po rozhodném dnu a je stanoveno na 8. dubna. Úrokový výnos za první rok obdrží investor, který je majitelem dluhopisu 7. dubna 2000, úrokový výnos za druhý rok investor, který je majitelem dluhopisu 7. dubna 2001.

8. Výpočet poměrné části úroku probíhá na bázi jednoho roku o 360 dnech a 12 měsíců po 30 dnech (BCK – standard 30E/360). Poměrná část úrokového výnosu je do ceny dluhopisu započítávána od data emise.

9. Primární prodej dluhopisů bude proveden formou výnosové aukce pořádané Českou národní bankou pro skupinu přímých účastníků dne 30. dubna 1999. Další investoři se mohou aukce zúčastnit prostřednictvím přímých účastníků. Oznámení o aukci a seznam přímých účastníků budou zveřejněny.

10. Celkový objem emise dluhopisů bude určen výsledkem aukce. Emise může být za stejných emisních podmínek znovu otevřena.

11. Ministerstvo financí prohlašuje, že dluží každému majiteli dluhopisu jmenovitou hodnotu dluhopisu. Dluhopisy budou spláceny ve jmenovité hodnotě ke dni 7. května 2001. Tímto dnem také končí úročení dluhopisů. Jmenovitá hodnota dluhopisu spolu s posledním úrokovým výnosem bude vyplacena investovi, který je majitelem dluhopisu dne 7. dubna 2001. Případně-li den splátky jistiny na den pracovního klidu, bude výplata provedena první následující pracovní den bez nároku na výnos za toto odsunutí platby.

12. Veškerá práva plynoucí z dluhopisů se promlčují uplynutím deseti let od data splatnosti (§ 23 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů).

13. Ministerstvo financí se zavazuje, že zabezpečí výplatu úrokových výnosů z dluhopisů a splatí jmenovitou hodnotu dluhopisů jejich majitelům podle těchto emisních podmínek. Platebním místem je Investiční a Poštovní banka, a. s. Platební místo zverejní způsob, jakým budou výplata kuponu a splacení jmenovité hodnoty provedeny.

14. Dluhopisy jsou přímými, nepodmíněnými a nepodřízenými závazky České republiky, které jsou na stejné úrovni se všemi ostatními existujícími i bu-

doucími přímými, nepodmíněnými a nepodřízenými závazky České republiky.

15. Oznámení pro veřejnost týkající se těchto dluhopisů budou publikována v Hospodářských novinách nebo jiném obdobně zaměřeném deníku, běžně dostupném v České republice.

16. Tyto emisní podmínky mohou být přeloženy do cizích jazyků. Dojde-li k rozporu mezi různými jazykovými verzemi emisních podmínek, bude rozhodující verze česká.

Ministr:

Mgr. Svoboda v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – Redakce: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. Roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – Distribuce: celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – Drobný prodej – Benešov: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; Bohumín: ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; Brno: GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; České Budějovice: Prospektrum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; Hradec Králové: TECHNOR, Hořická 405; Chomutov: DDD Knihkupectví –Antikvariát, Ruská 85; Jihlava: VIKOSPOL, Smetanova 2; Kadaň: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadionu 1953; Klatovy: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Most: Knihkupectví Růžička, Šeříková 529/1057; Napajedla: Ing. Miroslav Kučeřík, Svatoplukova 1282; Olomouc: BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; Ostrava: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; Pardubice: LEJHANEK, s. r. o., Sladkovského 414; Plzeň: ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; Praha 1: FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; Praha 4: PROSPEKTRUM, Nákupní centrum, Budějovická, SEVT, a. s., Jihlavská 405; Praha 5: SEVT, a. s., E. Peškové 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60; Praha 10: Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhříněves, BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; Přerov: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; Šumperk: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; Teplice: L + N knihkupectví, Kapelní 4; Trutnov: Galerie ALFA, Bulharská 58; Ústí nad Labem: 7 RX, s. r. o., Mírová 4, tel.: 047/44 249, 44 252, 44 253; Zábřeh: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; Zatec: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. Distribuční podmínky předplatného: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Reklamacce: informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.